

VIDTGÅENDE MAGTBEFØJELSER TIL SUNDHEDSMINISTEREN

Coronavirus spredt sig til retsstaten

Institut for Menneskerettigheder vil følge de nye magtbeføjelser, som sundhedsministeren har fået, tæt og holde øje med, at de afskaffes, så snart situationen er normaliseret.

Sundhedsminister Magnus Heunicke (S)

© Ólafur Steinar Rye Gestsson/Ritzau Scanpix

★ COVID-19

ml@arbejderen.dk

Natten til fredag hastvedtog Folketinget lov L 133.

Loven giver myndighederne en lang række vidtgående beføjelser til at gribe ind i helt almindelige danskernes privatliv og tilsidesætte andre menneskerettigheder. Altsammen med henblik på at bekæmpe coronavirussen.

Lovændringerne – også kaldet coronaloven – er en række vidtgående beføjelser, der nu bliver skrevet ind i epidemiloven. Samtlige partier i Folketinget stemte for loven.

Med den skærpede epidemilov i hånden får sundhedsminister Magnus Heunicke (S) ret til at indføre tvangsundersøgelser, tvangsbehandlinger, tvangsvaccineringer af borgerne samt sætte folk i tvangskarantæne, hvis de er mistænkt for at være smittet med coronavirus.

Sundhedsministeren får også ret til at afspærre et område, "hvor en alment farlig sygdom optræder", eller "hvor der er

risiko for, at en sådan sygdom optræder eller bringes ind".

I yderste konsekvens skal ministeren kunne bede både militær og private vagtværn om at bistå politiet i at håndhæve de nye beføjelser, fremgår det af

“ Man er inde og pille ved vores basale demokratiske rettigheder.

LOUISE HOLCK, INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

de mere end 40 siders bemærkninger til loven.

Regeringen kom dog ikke igennem med sit forslag om at give myndighederne ret til at trænge ind i folks private hjem uden en retskendelse, hvis der er mistanke om coronasmitte.

Loven har ikke været i høring hos retspolitiske eksperter og -organisationer, men blev hastet igennem alle tre folke-

tingsbehandlinger samme dag, som det blev fremsat.

VIL FØLGE MYNDIGHEDERNE TÆT

Institut for Menneskerettigheder vil følge tæt med i, hvordan de nye magtbeføjelser bliver håndhævet af myndighederne:

– Vi vil følge tæt med i, om og hvordan loven bliver udmyntet i praksis af myndighederne, siger vicedirektør hos Institut for Menneskerettigheder Louise Holck til Arbejderen.

Hun uddyber:

– Det er meget, meget, meget vidtgående tiltag, der nu er blevet indført. Og man er inde og pille ved vores basale demokratiske rettigheder og ved nogle helt grundlæggende principper i vores retssikkerhed. Under almindelige omstændigheder ville man ikke kunne vedtage den er slags tiltag. Men både grundloven og menneskerettighederne åbner op for, at man i helt særlige situationer – eksempelvis hensynet til folkesundheden kan iværksætte den her slags indgreb.

Hun er glad for, at regeringens forslag om at give myndighederne adgang til folks hjem uden en dommerkendelse

blev taget af bordet.

– Det er godt, at der blev indført en bestemmelse om, at det kræver en dommerkendelse, før myndighederne kan gå ind i vores hjem. En dommerkendelse er en del af vores grundlæggende retssikkerhed, og det er generelt en meget dårlig idé at fravige det princip.

LØBENDE TILPASNING

Også Retspolitisk Forening er betænkelig ved den nye lov:

– Alle de elementer, som kan føre til umiddelbare indgreb i den enkeltes ret til privatliv, herunder personlig frihed og integritet – eksempelvis tvangsvaccination – ret til familie, ret til fri bevægelighed og forsamlingsfriheden, er retssikkerhedsmæssigt betænkelige, siger formand for Retspolitisk Forening Bjørn Elmquist til Arbejderen.

– Man udvider de kriterier, hvor politiet og myndighederne må anvende magt til ikke bare at omfatte eksempelvis optøjer – men til nu også at omfatte hensynet til folkesundheden og dermed give mulighed for at tvangsundersøge og tvangsbehandle.

– Selvom myndighederne nu i princippet får flere muligheder for at anvende magt, så må myndighederne selvfølgelig ikke bare fare ud og bruge de vidtgående magtbeføjelser, som den nye lov åbner op for. Det burde regeringen måske gøre noget mere ud af at fortælle. Regeringen bør mane til omtanke og besindighed – også hos myndighederne. Der har været en tendens til at italesætte kampen mod coronavirusen som om, tredje verdenskrig er brudt ud.

Selvom der står i loven, at den først udløber til marts næste år, så skal det forstås som “senest til marts”.

– Det er helt afgørende, at de vidtgående muligheder for konkrete indgreb løbende bliver tilpasset og bliver afskaf-

fet, så snart virussen er under kontrol, og situationen er normaliseret, mener Bjørn Elmquist.

Det er professor i forvaltningsret på Aalborg Universitet Sten Bønsing enig i.

– Der er ingen tvivl om, at den her slags nødlove ikke må gælde i længere tid, end det er absolut nødvendigt. Det vil sige, at når skærperne ikke længere er nødvendige af hensyn til folkesundheden, så skal de afskaffes igen – også selvom der kun er gået en måned, understreger Sten Bønsing.

Den holdning vækker genlyd hos Louise Holck fra Institut for Menneskerettigheder:

– Det er helt afgørende, at myndighederne løbende vurderer situationen og justerer de vidtgående tiltag. Loven har en indbygget såkaldt solnedgangsklausul, der sikrer, at den udløber om et år. Herudover skal den evalueres til november. Det er en erkendelse af, at der er tale om meget vidtgående tiltag, understreger Louise Holck.

MULIGHED EKSISTEREDE I FORVEJEN

Samtlige regioner har såkaldte epidemikommissioner, der i forvejen har mulighed for at indføre de samme, indgribende foranstaltninger som den nye lov – eksempelvis tvangsbehandlinger, tvangsvaccinering.

– Men når man samler beføjelserne hos sundhedsministeren, sikrer man en mere effektiv og ensartet, landsdækkende indsats, end hvis beslutningerne skal tages ude i de enkelte regionale epidemikommissioner, forklarer professor i forvaltningsret på Aalborg Universitet Sten Bønsing til Arbejderen.

– Der var allerede i den epidemilov vidtgående beføjelser til at tilbageholde borgere med magt for at tvangsbehandle

dem og zonebegrænse borgere til ikke at gå udenfor deres hjem, bekræfter formand for Retspolitisk Forening Bjørn Elmquist.

FIK AFVÆRGET DE VÆRSTE TILTAG

En af dem, der kom sent i seng natten til fredag, var Enhedslistens sundhedsordfører Peder Hvelplund.

– I en så alvorlig situation som nu er det vigtigt at lytte til de sundhedsfaglige anbefalinger om, hvilke indgreb der er nødvendige for at beskytte vores mest udsatte og sårbare borgere. Men det må ikke ske på unødigt bekostning af vores frihedsrettigheder. Vi skal passe på hinandens helbred. Men vi skal også passe på hinandens frihedsrettigheder. Det var ud fra en sundhedsfaglig vurdering en nødvendighed for at forhindre, at Coronasmitten spredte sig – især til de grupper i vores samfund som er mest sårbare og udsatte. Men loven overdrager meget vide beføjelser til ministeren, siger Peder Hvelplund.

Han peger på, at det lykkedes Enhedslisten at få skrevet ind i loven, at der skal indhentes en dommerkendelse, hvis myndighederne vil tiltvinge sig adgang til din bolig.

– Det er helt afgørende med en domstolsprøvelse, så der sikres proportionalitet.

Herudover fremhæver Peder Hvelplund, at Enhedslisten fik indført en såkaldt solnedgangsklausul, så loven automatisk ophæves den 1. marts 2021.

Enhedslisten var ifølge Peder Hvelplund også med til at sikre, at Folketinget skal revurdere loven til november 2020.

Herudover skal loven følges tæt af en politisk følgegruppe, der løbende skal holde øje med, hvordan og i hvilket om-

**Læs resten af artiklen på
arbejderen.dk**

ABONNÉR NU!
kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fordi det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder